

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง
ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน
กลีภิจพนิชยการงานมีเกียรติ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน
เงินและทองกองอยู่ประตูหน้า
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคลำไป

อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
อย่าพยายามเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผัดวัน
เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
ผลจะบรรลุสู่ประตูชัย
คอยเปิดอ้ายิ้มรับไม่ขับไล่
แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเออ

จากเรื่อง “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” วรรณคดีลำนำ หน้า ๗๐ ชั้น ป.๕

ขอขอบคุณ
การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
โดย เด็กชายชนาธิป มีประโคน
โรงเรียนวัดมหาสอน สพป.ลพบุรี เขต ๑

คำถามชวนคิด

๑. การอ่านในวิถีทัศน์เป็นการอ่านลักษณะใด

เฉลยคำตอบ

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำถามชวนคิด

๒. บทร้อยกรองในวิถีทัศน์เป็นบทร้อยกรองประเภทใด

เฉลยคำตอบ

กลอนสุภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้
๓. มีมารยาทในการอ่าน

คำถามทบทวนความรู้เดิม

๑. นักเรียนเคยฟังบทร้อยกรองเรื่องใดมาบ้าง

ตัวอย่าง

๑. นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี
๒. ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
๓. เด็กเอ๋ยเด็กน้อย, วิชาหนาเจ้า, แมวเหมียว

ความหมายของบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ บทประพันธ์ที่เรียบเรียงขึ้นตามลักษณะของฉันทลักษณ์ ทำให้เกิดเสียง จังหวะ ลีลาที่งดงาม เกิดความไพเราะ เพลิดเพลินไปกับน้ำเสียงและเนื้อหาของเรื่องนั้น ๆ

วรรณคดีไทย

เพลงพื้นบ้าน

บทอาชยาน

ตัวอย่าง
บทร้อยกรอง

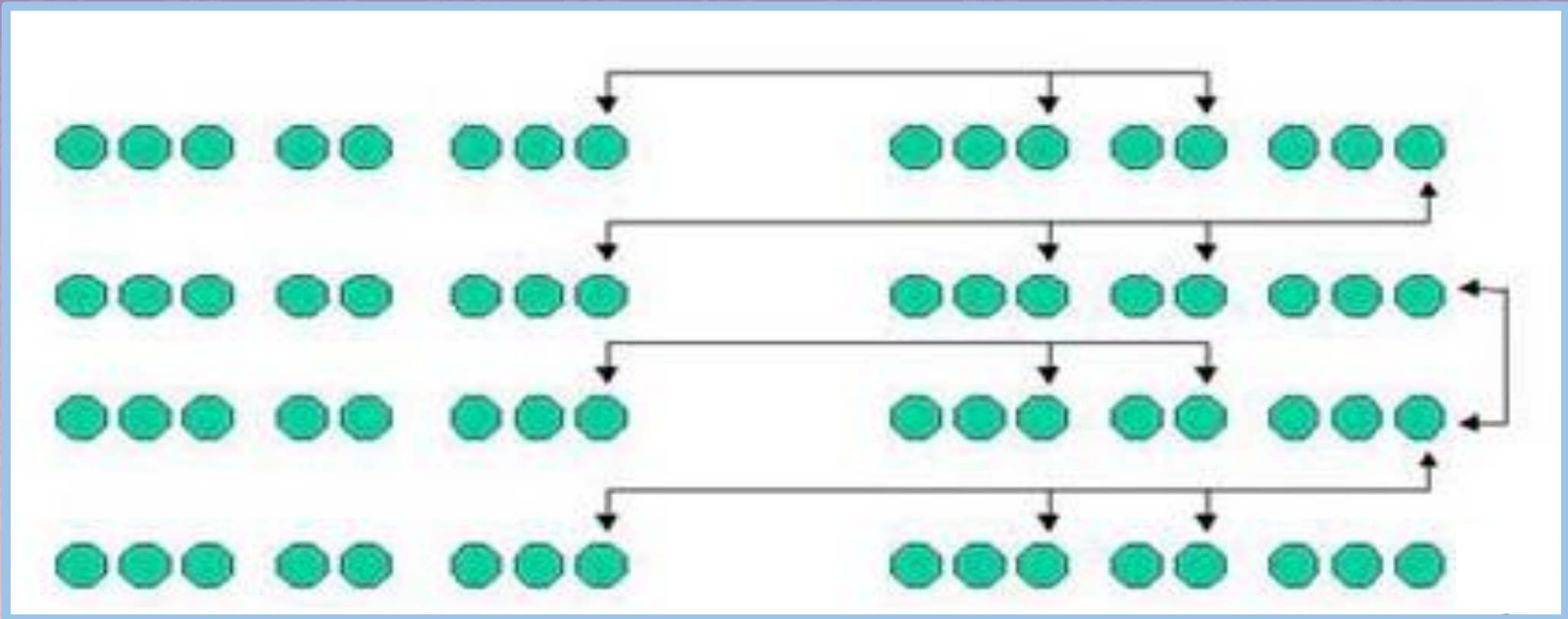
กลอนอวยพรวันขึ้นปีใหม่

กลอนวันแม่, วันพ่อ

นิทานคำกลอน

กลอนเทิดพระเกียรติ

แผนผังกลอนสุภาพ

ตัวอย่างบทร้อยกรอง

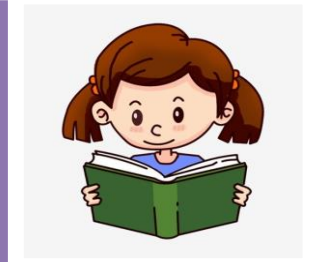
เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง
อย่าหมายฟังผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึงฟังตนทนกัดฟัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ

กลอนสุภาพ

๓ / ๒ / ๓

จากเรื่อง “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน”
วรรณคดีลำนำ หน้า ๗๐ ชั้น ป.๕

ตัวอย่างบทร้อยกรอง

ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
สุดจะหักห้ามจิตคิดโฉน
ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป
แต่เมาใจนี้ประจำทุกคำคีน

๓ / ๒ / ๓

๓ / ๓ / ๓

จากเรื่อง “นิราศภูเขาทอง”
ประพันธ์โดยพระสุนทรโวหาร (ภู่)

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ในใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
แล้วช่วยกันสรุปหลักการอ่าน

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สื่อสารสื่อองค์ความรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบถูกต้องตามข้อกำหนดระดับพยางค์

กลอนสุภาพ คือ กลอนที่วรรคหนึ่งมีจำนวนคำระหว่าง ๗ - ๙ คำ

สำหรับการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองนั้น ก่อนอ่านควรศึกษาประเด็นต่อไปนี้ เพื่อให้สามารถอ่านได้ถูกต้อง

๑. คำศัพท์ยากในบทร้อยกรอง ต้องศึกษาคำอ่านและความหมายให้เข้าใจก่อน
๒. รูปแบบของบทร้อยกรอง ต้องศึกษาประเภทของบทร้อยกรอง จำนวนคำในวรรค
๓. จังหวะการอ่าน ต้องศึกษาจังหวะการอ่านของบทร้อยกรองประเภทนั้น ๆ เพราะบทร้อยกรอง
ห้ามี ๗ คำ ให้อ่านเป็น ๒/๒/๓ ถ้ามี ๘ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๒/๓ ถ้ามี ๙ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๓/๓

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองมี ๒ วิธี ดังนี้

๑. **อ่านออกเสียงปกติ** คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนกับอ่านบทร้อยแก้วทั่วไปแต่จะมีการเว้นวรรค
และเน้นจังหวะที่สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภท ซึ่งแตกต่างกัน

๒. **อ่านออกเสียงเป็นทำนอง** คือ อ่านให้มีคำเนียงสูง คำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียง และเน้นสัมผัส
ให้ชัดเจน เพราะเสียงเป็นกิจกรรม แสดงอารมณ์และเนื้อหาของบทร้อยกรอง

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี
๒. อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามลักษณะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท รู้จักทอดจังหวะ
เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๓. **น้ำเสียงเพราะชัดเจน** นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่เบาหรือดังมากเกินไป
๔. **เน้นเสียงแสดงอารมณ์** ให้จับใจไปตามเนื้อเรื่อง เช่น รัก ร่าเริง โกรธ เศร้า โดยใช้น้ำเสียงให้เข้ากัน
สถานการณ์นั้น ๆ

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกนเสียงดัง
๒. มีท่าทางที่สุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย สง่างาม
๓. ถ้าเป็นการนั่งอ่าน ควรนั่งหลังตรง ถ้าเป็นการยืน ควรยืนตรงด้วยท่าทางที่สุภาพ
๔. ถ้าเป็นการอ่านบทร้อยกรอง ควรอ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

๖. มีบุคลิกภาพที่ดีในการอ่าน
และมีมารยาทในการอ่าน

๑. ศึกษาเรื่องที่อ่าน
ให้เข้าใจ แจ่มแจ้ง

หลักการอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง

๕. เน้นน้ำเสียงและ
อารมณ์ไปตามเนื้อเรื่อง

๒. เว้นจังหวะให้
ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

๔. น้ำเสียงไพเราะ
ชัดเจน น่าฟัง

๓. อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
เสียงดังพอประมาณ

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ

๒. มีท่าทางสุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย

๓. ถ้านั่งอ่านควรนั่งหลังตรง ถ้ายืนต้องยืนท่าทางสุภาพ

๔. สบตาผู้ฟังเป็นบางครั้ง ไม่แสดงสีหน้าที่ไม่เหมาะสม

ตัวอย่าง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง
ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน
กลีภิจพนิชยการงานมีเกียรติ
หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน
เงินและทองกองอยู่ประตูหน้า
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคลำไป

อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
อย่าหยาบเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผัดวัน
เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
ผลจะบรรลุสู่ประตูชัย
คอยเปิดอ้ายิ้มรับไม่ขับไล่
แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเออ

จากเรื่อง “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” วรรณคดีลำนำ หน้า ๗๐ ชั้น ป.๕

กิจกรรมพัฒนาอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
จากนั้นจับคู่ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรองในข้อที่ ๔
โดยแบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้อง และอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
น้ำเสียงไพเราะ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

เวลาทำกิจกรรม ๑๕ นาที

การทำใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สื่อสารองค์ห้องรูบิ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๕๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. บทร้อยกรอง คืออะไร.....
.....
๒. การอ่านบทร้อยกรองอ่านได้ทีไรบม อะไรบ้าง.....
.....
๓. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองมีหลักการอ่านอย่างไร.....
.....
๔. ให้นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรองที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย / (เครื่องหมายทับ) แบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้องและอ่านเป็นทำนองเสนาะ

ต้นบทบุรุษเปรียบได้เหมือนไม้ดอก แต่ดอกจะระยิบระยับกระพริบ แม้ว่ากับดอกไม้มาเรียหรือ เหมือนคนที่มีวินัยไม่เออชา	ชานที่ออกดอกสวยด้วยสีส้ม ด้วยต่างพันธุ์ต่างต้นต่างที่มา มาลัยน้อยก็รวมกันเห็นคุณค่า ข้อมนภาพไว้ถึงคนสุจริตอัน
---	--

(จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๒)

บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ประเภท.....
แบ่งจังหวะการอ่านเป็น..... จังหวะ คือ.....
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สื่อสารสื่อองค์ความรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบถูกต้องตามข้อกำหนดระดับพยางค์
กลอนสุภาพ คือ กลอนที่วรรคหนึ่งมีจำนวนคำระหว่าง ๗ - ๙ คำ

สำหรับการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองนั้น ก่อนอ่านควรศึกษาประเด็นต่อไปนี้ เพื่อให้สามารถอ่านได้ถูกต้อง

๑. คำศัพท์ยากในบทร้อยกรอง ต้องศึกษาคำอ่านและความหมายให้เข้าใจก่อน
๒. รูปแบบของบทร้อยกรอง ต้องศึกษาประเภทของบทร้อยกรอง จำนวนคำในวรรค
๓. จังหวะการอ่าน ต้องศึกษาจังหวะการอ่านของบทร้อยกรองประเภทนั้น ๆ เพราะบทร้อยกรอง
ห้ามี ๗ คำ ให้อ่านเป็น ๒/๒/๓ ถ้ามี ๘ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๒/๓ ถ้ามี ๙ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๓/๓

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองมี ๒ วิธี ดังนี้

๑. **อ่านออกเสียงปกติ** คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนกับการอ่านบทร้อยแก้วทั่วไปแต่จะมีการเว้นวรรค
และเน้นจังหวะที่สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภท ซึ่งแตกต่างกัน
๒. **อ่านออกเสียงเป็นทำนอง** คือ อ่านให้มีคำเนียงสูง คำหนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียง และเน้นสัมผัส
ให้ชัดเจน เพราะเสียงเป็นกิจกรรม แสดงอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรอง

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี
๒. อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามลักษณะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท รู้จักทอดจังหวะ
เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๓. **น้ำเสียงไพเราะชัดเจน** นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่เบาหรือดังมากเกินไป
๔. **เน้นเสียงแสดงอารมณ์** ให้จับใจไปตามเนื้อเรื่อง เช่น รัก รำเริง โกรธ เศร้า โดยใช้น้ำเสียงให้เข้ากัน
สถานการณ์นั้น ๆ

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกนเสียงดัง
๒. มีท่าทางที่สุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย สง่างาม
๓. ถ้าเป็นการนั่งอ่าน ควรนั่งหลังตรง ถ้าเป็นการยืน ควรยืนตรงด้วยท่าทางที่สุภาพ
๔. ถ้าเป็นการอ่านบทร้อยกรอง ควรอ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สื่อสารคล้องต้องรู้วิธี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบถูกต้องตามข้อกำหนดฉันทลักษณ์

กลอนสุภาพ คือ กลอนที่วรรคหนึ่งมีจำนวนคำระหว่าง ๗ - ๙ คำ

สำหรับการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองนั้น ก่อนอ่านควรศึกษาประเด็นต่อไปนี้ เพื่อให้สามารถอ่านได้ถูกต้อง

๑. คำศัพท์ยากในบทร้อยกรอง ต้องศึกษาคำอ่านและความหมายให้เข้าใจก่อน

๒. รูปแบบของบทร้อยกรอง ต้องศึกษาประเภทของบทร้อยกรอง จำนวนคำในวรรค

๓. จังหวะการอ่าน ต้องศึกษาจังหวะการอ่านของบทร้อยกรองประเภทนั้น ๆ เพราะบทร้อยกรอง

ถ้ามี ๗ คำ ให้อ่านเป็น ๒/๒/๓ ถ้ามี ๘ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๒/๓ ถ้ามี ๙ คำ ให้อ่านเป็น ๓/๓/๓

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองมี ๒ วิธี ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงปกติ คือ อ่านออกเสียงปกติเหมือนกับการอ่านบทร้อยแก้วทั่วไปแต่จะมีการเว้นวรรคและเน้นจังหวะที่สัมผัสตามบทร้อยกรองแต่ละประเภท ซึ่งแตกต่างกัน
๒. อ่านออกเสียงเป็นทำนอง คือ อ่านให้มีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เอื้อนเสียง และเน้นสัมผัสให้ชัดเจน ไพเราะ เสียงเป็นกังวาน แสดงอารมณ์ตามเนื้อหาของบทร้อยกรอง

หลักสำคัญในการอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. อ่านออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้องตามอักขรวิธี
๒. อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้องตามลักษณะของบทร้อยกรองแต่ละประเภท รู้จักทอดจังหวะเอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๓. น้ำเสียงไพเราะชัดเจน นุ่มนวลน่าฟัง เสียงไม่เบาหรือดังมากเกินไป
๔. เน้นเสียงแสดงอารมณ์ให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง เช่น รัก ร่าเริง โกรธ เศร้า โดยใช้น้ำเสียงให้เข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

มารยาทในการอ่าน

๑. อ่านด้วยน้ำเสียงสุภาพ เสียงดังพอประมาณ ไม่ตะโกนเสียงดัง
๒. มีท่าทางที่สุภาพในการอ่าน บุคลิกภาพเรียบร้อย สง่างาม
๓. ถ้าเป็นการนั่งอ่าน ควรนั่งหลังตรง ถ้าเป็นการยืน ควรยืนตรงด้วยท่าทางที่สุภาพ
๔. ถ้าเป็นการอ่านบทร้อยกรอง ควรอ่านให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ให้นักเรียนจับคู่ช่วยกันทำ
ใบงานที่ ๒ การอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง **เวลา ๗ นาที**
- ๒) ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่าน
ออกเสียงบทร้อยกรอง
เวลา ๘ นาที

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๒
- ๒) สังเกตการอ่านออกเสียงของ
นักเรียนและประเมินการอ่าน
บทร้อยกรองของนักเรียน
- ๓) ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเป็น
รายบุคคล

อ่านออกเสียงคำ
ให้ถูกต้อง ชัดเจน

มีบุคลิกภาพในการอ่าน
ที่เหมาะสม สุกภาพ

สรุปบทเรียน
“การอ่านออกเสียง
บทร้อยกรอง”

เว้นจังหวะ
วรรคตอนให้ถูกต้อง

มีมารยาทใน
การอ่านออกเสียง

เน้นน้ำเสียงให้
สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

คำถามสรุปบทเรียน

๑. นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการเรียน
เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

๒. นักเรียนจะนำความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“เรื่อง การคิดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด”

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๓. หนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. อุปกรณ์การเรียน เช่น สมุด ดินสอ ไม้บรรทัด

ดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

